

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

26-27 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Моргунова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА РЕГУЛЬОВАНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ, НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	198
<i>Назаренко О.В., Солов'юк О.О.</i>	
РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПАРАМЕДИКІВ.....	199
<i>Онопченко С.Р., Siusiuka V.H., Kyrychenko M.M., Kyryliuk O.D., Kolokot N.H.</i>	
EDUCATIONAL POTENTIAL OF THE CASE STUDY METHOD IN TEACHING OBSTETRICS AND GYNECOLOGY AT ZAPORIZHZNIA STATE MEDICAL AND PHARMACEUTICAL UNIVERSITY	201
<i>Пучков В.А., Сюсюка В.Г., Ганжій І.Ю., Богуславська Н.Ю., Онопченко С.П.</i>	
ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	204
<i>Редько І.І., Левчук-Воронцова Т.О.</i>	
ПРОБЛЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	206
<i>Самойленко О.В., Черпак М.Є.</i>	
ВПЛИВ СНАТГРТ ВПЛИВАЄ НА СПІЛКУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ.....	207
<i>Сидоренко О.В.</i>	
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	209
<i>Сюсюка В.Г., Сергієнко М.Ю., Онопченко С.П., Пучков В.А., Рослік О.А.</i>	
ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ V КУРСУ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ЗДМФУ.....	210
<i>Трегуб С.Є.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ В МЕДИЧНИХ ВИЩАХ ДИСТАНЦІЙНО В УМОВАХ ВІЙНИ.....	212
<i>Федько О.Ю.</i>	
МІСЦЕ УСНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	213
<i>Хіміч С.Д., Тульчинський Г.В., Превар А.П., Ольхом'як О.О., Хіміч О.С.</i>	
ПІДГОТОВКА ХІРУРГІЧНИХ КАДРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: СКЛАДНОЩІ, ПРОБЛЕМИ ТА ЗДОБУТКИ.....	214
СЕКЦІЯ 8. МЕДИЦИНА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	
<i>Амма А.В.</i>	
КОМУНІКАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ПОДОЛАННЯ ВІДЧУЖЕННЯ ЛЮДИНИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	218
<i>Бельдій О.В.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ЦІННОСТІ ЖИТТЯ У ДОСВІДІ ВІЙНИ.....	219
<i>Гончаренко Є.О.</i>	
БІОАНТРОПОСОЦІОЛОГІЯ ЯК МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА..	220
<i>Дейніченко О.В., Ковальов К.О.</i>	
ВПЛ-Self-SAMPLING ЯК ІНСТРУМЕНТ СКРИНІНГУ РАКУ ШИЙКИ МАТКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	222
<i>Дейніченко О.В., Нікіфоров О.А.</i>	
ДЕМОГРАФІЧНІ ВИКЛИКИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ: КЛІНІЧНИЙ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ АНАЛІЗ.....	223
<i>Іванько О.Г.</i>	
ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК ЯК ВАЖЛИВА РЕКРЕАЦІЙНА ЗОНА ЗДМФУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	225
<i>Козловець М.А.</i>	
СОЦІАЛЬНЕ САМОПОЧУТТЯ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	226

2. Ministry of Health of Ukraine. Pro zatverdzhennia prymirnykh program pidhotovky v internaturi za spetsialnistamy 'Akusherstvo ta hinekolohiia': Nakaz No. 1219 vid 14.07.2022. Kyiv: MoH; 2022. Internet. Available from: <https://ips.ligazakon.net/document/MOZ33989>
3. Ministry of Health of Ukraine. Pro zaluchennia likariv-interniv ta deiakykh inshykh osib pid chas voiennoho stanu: Nakaz No. 385 vid 27.02.2022. Kyiv: MoH; 2022. Internet. Available from: <https://docs.dtkr.ua/doc/v0385282-22>
4. FIGO. Conflict in Ukraine: Protecting the health and rights of women and girls - Statement. 2022. Internet. Available from: <https://www.figo.org/resources/figo-statements/conflict-ukraine-ensuring-health-and-rights-women-and-girls>
5. Inter-Agency Working Group (IAWG). Minimum Initial Service Package (MISP) for Sexual and Reproductive Health — Reference (Inter-Agency Field Manual). Internet. Available from: <https://unfpa.org/sites/default/files/resource-pdf/MISP-Reference-English.pdf>
6. Kumar A, Sturrock S, Wallace EM, Nestel D, Lucey D, Stoyles S, et al. Evaluation of learning from Practical Obstetric Multi-Professional Training and its impact on patient outcomes in Australia using Kirkpatrick's framework: a mixed methods study. *BMJ Open*. 2018;8(2):e017451. doi:10.1136/bmjopen-2017-017451. Available from: <https://bmjopen.bmj.com/content/8/2/e017451>
7. UNFPA Ukraine. Sexual and reproductive health and rights assessment in Ukraine: Desk review. Kyiv: UNFPA; 2025 Jan 24. Internet. Available from: <https://ukraine.unfpa.org/en/publications/sexual-and-reproductive-health-and-rights-assessment-ukraine-desk-review>
8. World Health Organization. WHO recommendations on maternal health: guidelines approved by the WHO Guidelines Review Committee. 2nd ed. Geneva: WHO; 2023. Internet. Available from: https://files.magicapp.org/guideline/e9a08688-eb2a-490b-903c-a65ecd01f881/published_guideline_7000-1_0.pdf
9. World Health Organization. WHO recommendations: intrapartum care for a positive childbirth experience. Geneva: WHO; 2018. Internet. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241550215>
10. World Health Organization; UNFPA; UNICEF. Managing complications in pregnancy and childbirth: A guide for midwives and doctors. 2nd ed. Geneva: WHO; 2017. Internet. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241565493>

ПРОБЛЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Редько Ірина Іванівна,
доктор медичних наук, професор;
Левчук-Воронцова Тетяна Олегівна,
кандидат медичних наук, асистент,
кафедра дитячих хвороб,
навчально-науковий інститут післядипломної освіти,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Післядипломна медична освіта є ключовим елементом безперервного професійного розвитку лікарів та інших медичних фахівців. Вона забезпечує оновлення знань, опанування нових клінічних протоколів, технологій діагностики та лікування, а також формування практичних навичок, необхідних для реагування на сучасні виклики системи охорони здоров'я.

Війна в Україні суттєво змінила підходи до післядипломного підвищення кваліфікації лікарів. Перехід на дистанційне навчання став вимушеним, водночас дистанційна освіта стала необхідною та безальтернативною формою забезпечення безперервного навчального процесу. В умовах війни післядипломний етап медичної освіти має низку специфічних особливостей. Слухачами є практикуючі лікарі, які поєднують навчання з клінічною роботою, часто в умовах надмірного навантаження, дефіциту кадрів, постійних чергувань та психологічного стресу. Частина фахівців працює в прифронтових регіонах або змушена була змінити місце проживання через внутрішнє переміщення. У таких умовах дистанційна форма навчання стала фактично єдиною можливістю продовжувати післядипломну освіту.

Головною проблемою медичної дистанційної освіти є обмеженість практичної підготовки. Медична освіта неможлива без клінічних навичок, а дистанційні формати обмежують можливості повноцінного практичного навчання. В наших умовах компенсувати цей дефіцит можливо в симуляційному центрі Запорізького державного медико-фармацевтичного університету із застосуванням віртуальних симуляторів, тренажерів та віртуальних пацієнтів. Клінічні кейси та відеодемонстрації в нашій роботі також позитивно впливають на формування практичних навичок. В умовах дистанційної освіти однією із проблем є об'єктивне оцінювання рівня знань та навичок слухачів. Дистанційні форми контролю знань не завжди дозволяють достовірно оцінити практичну підготовку, клінічне мислення та самостійність прийняття рішень. Необхідно продовжити впровадження в оцінювання рівня знань і навичок слухачів контрольних тестових завдань, ситуаційних задач після викладання кожної теми із застосуванням зворотного зв'язку з проведенням активних дискусій та клінічних розборів. Самостійна робота слухачів з використанням електронних баз бібліотеки університету також позитивно впливає на якість практичної підготовки, підвищує клінічне мислення. У воєнний час необхідна адаптація навчальних програм до реальних умов роботи лікарів та забезпечення гнучких форм оцінювання рівня знань після навчання.

Ефективність післядипломної освіти значною мірою залежить від якісної взаємодії між викладачем і слухачами. У дистанційному форматі ця взаємодія може бути обмеженою в умовах війни через нестабільне електропостачання, проблеми зі зв'язком та інтернетом, що безпосередньо впливає на якість та доступність онлайн навчання. В даних умовах можливий індивідуальний підхід до зворотного зв'язку з активними дискусіями та клінічними розборами, що є надзвичайно важливим для професійного розвитку лікаря.

Війна спричиняє високий рівень стресу, тривоги, що може погіршувати якість навчання у слухачів, а дистанційний формат за відсутності живого спілкування може посилювати відчуття професійного вигорання. Поєднання клінічної роботи в умовах війни із навчанням може знижувати мотивацію на здатність до засвоєння нового матеріалу. Тому важливим є впровадження психологічної підтримки як для слухачів, так і для викладачів. Прикладом цього є впровадження з Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті курсів щодо підтримки ментального здоров'я для слухачів та викладачів.

Таким чином, дистанційна післядипломна медична освіта в умовах війни дозволяє зберегти доступ до освітніх ресурсів незалежно від місця перебування, гнучкість у плануванні часу та можливість залучення провідних національних і міжнародних експертів. Для підвищення ефективності дистанційної освіти доцільно поєднувати онлайн-навчання з очними елементами за можливості (змішаний формат), активно використовувати симуляційні технології, кейс-методи та інтерактивні платформи.

ВПЛИВ CHATGPT ВПЛИВАЄ НА СПІЛКУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

*Самойленко Олена Валентинівна, к.філ.н., доцент
завідувачка кафедри теоретичних дисциплін;
Черпак Микита Євгенович, здобувач освіти,
Донецький національний медичний університет*

Стрімкий розвиток штучного інтелекту став однією з найпомітніших ознак сучасного інформаційного суспільства. Серед усіх цифрових інструментів особливе місце посідають мовні моделі, зокрема ChatGPT, які здатні підтримувати діалог, відповідати на запитання, допомагати з навчанням, роботою та повсякденними завданнями. Їх активне впровадження неминуче впливає на те, як люди спілкуються між собою, формують думки та розвивають комунікативні навички. Цей вплив є багатограним і поєднує як позитивні, так і потенційно проблемні аспекти.